

Студијски програм: Студије новинарства
Назив предмета: Медијска етика и саморегулација у новинарству
Наставник/наставници: доц. др Јелена Сурчулија Милојевић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета: Предмет „Медијска етика и саморегулација у новинарству“ за циљ има да студенти овладају теоријским и практичним знањем о позиву новинара и професионалним стандардима у новинарству. Студентима ће бити омогућено да стекну теоријско знање о саморегулацији у новинарству, кроз проучавање Кодекса новинара Србије и Смерница примене Кодекса новинара Србије у онлајн окружењу, као и да то знање одмах примене анализом одлука које је донела Комисија за жалбу Савета за штампу. Студенти ће имати прилике и да науче стандарде међународних организације о заштити новинарства и безбедности новинара и новинарки, посебно у онлајн окружењу.
Исход предмета: Познавање медијске етике и саморегулације у новинарству, што су академска и стручна знања која ће студенте оснажити у примени етичких и професионалних стандарда у вршењу новинарске професије. Студенти ће овладати оним што чини одговорност новинара и медија, значајем истинитости извештавања те избегавања притисака. Познавање правила о спречавању корупције и сукоба интереса, заштити извора информисања, поштовања приватности и осталим саморегулаторним аспектима новинарства. Истовремено, савладаће конкретне примере кршења етичких норми, те ће знати како да их, у свом будућем професионалном раду, избегавају.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1) Позив новинар и професионални стандарди новинара; 2) Етика и морал новинара; 3) Одговорност новинара и одговорност медија, слобода и злоупотреба слободе у медијима; 4) Сензационализам, сатанизација и медијски линч, политичка култура и медији; 5) Однос новинарских кодекса и права медија у Србији; 6) Истинитост извештавања и изазови борбе против дезинформација; 7) Спречавање корупције, сукоба интереса и притисака на новинаре; 8) Одговорност новинара и новинарска пажња; 9) Однос према изворима информисања и поштовање приватности; 10) Коришћење часних средстава и поштовање ауторства; 11) Заштита новинара; Стандарди међународних организација о заштити новинарства и безбедности новинара и новинарки, посебно у онлајн окружењу; 12) Клевета као оруђе – правни и етички (саморегулаторни) аспекти. <i>Практична настава</i> У практичном делу наставе ће студенти изучавати различите случајеве кршења Кодекса новинара Србије и Смерница за примену Кодекса новинара Србије у онлајн окружењу, одлуке донесене од стране Комисије за жалбу Савета за штампу. Истовремено, студенти ће се упознати са платформом Савета Европе за промоцију заштите новинарства и безбедности новинара.
Литература Основна: Петер Фошкол, Размишљања о грађанској слободи, Клио, Београд, 2015. Чедомир Чупић, Медијска етика и медијски линч, Чигоја штампа, Београд 2007. (у штампани), стр. 5-65. Владимир В. Водинелић, Новинарски кодекси и право медија у Србији: Недовољно самодefинисање. Правни записи, 1, 2012, стр. 73-89. Мирољуб Радојковић, „Кодекси професионалне етике у новинарству“, у З. Вацић (ур.), <i>Етика јавне речи у медијима и политици</i> , Центар за либерално-демократске студије, стр. 51-70, Београд, 2004. Сурчулија Милојевић Јелена, Кулић Милица. „„Лажне вести“ или дезинформације: (Само)регулаторни оквир и изазови у пракси“. <i>Српска политичка мисао</i> . Београд, 2020. vol. 67, бр. 1. стр. 177-203. ISSN0354-5989 DOI: https://doi.org/10.22182/spm.6712020.8 Surculija Milojevic, Jelena. Defamation as a "weapon" in Europe and in Serbia: legal and selfregulatory frameworks. <i>Journal of international media & entertainment law</i> . 2018, num. 2, vol. 8, str. 100-128. ISSN 1556-

875X

Кодекс новинара Србије, Савет за штампу, Београд, 2015.

Смернице за примену Кодекса новинара Србије у онлајн окружењу, Савет за штампу, Београд, 2016.

Јелена Сурчулија Милојевић, Ј. Лазаревић, Т. Комарица, А. Григоров, Т. Николић. Извештај: Резултати мониторинга поштовања Кодекса новинара Србије и Смерница за примену Кодекса новинара Србије у онлајн окружењу на информативним порталима у Србији. Савет за штампу. Београд. 2017.

Додатна:

Луис Алвин Деј, Етика у медијима, Медија центар, Београд 2004, стр. 41-314.

Данијел Корни, Етика информисања, Клио, Београд, 1999, стр. 7-117.

Како заштитити новинаре и остале медијске актере? Водич за примену Препоруке CM/Res (2016)4 о заштити новинарства и безбедности новинара и осталих медијских актера, ДГИ(2020)11, Савет Европе, 2020.

Базе података:

Одлуке Комисије за жалбу Савета за штампу, Савет за штампу, Београд.

Платформа Савета Европе за промоцију заштите новинарства и безбедности новинара.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методe извођења наставе

Настава се изводи кроз часове предавања и вежби. Од студената се захтева присуство на предавањима и бежбама као и активно учествовање у свим облицима наставе, кроз дискусију, анализу различитих појмова, докумената, стандарда и одлука домаћих и међународних институција и организација.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	40	
семинар-и			